

JE NEDOSTATEK LITHIA JEN ILUZE? A JE DALŠÍ TĚŽBA NUTNÁ?

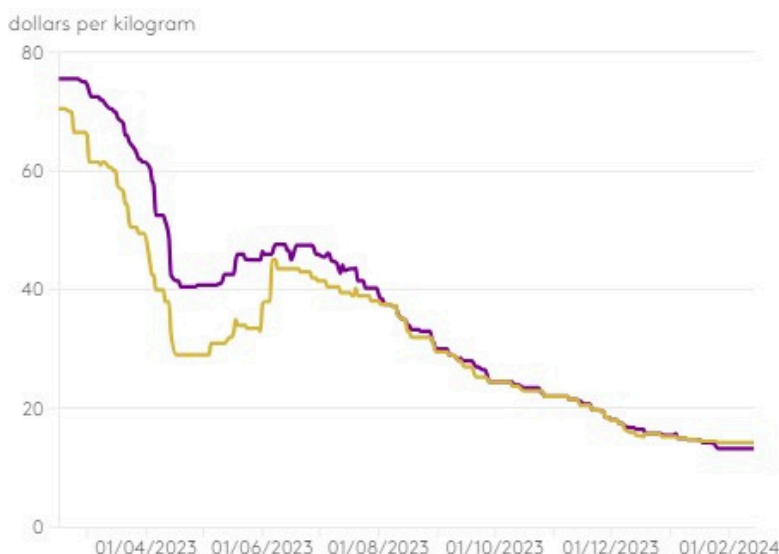
24.DUBNA 2024

Lithium je globální surovinou, kterou ovlivňuje několik celosvětových faktorů. Poměrně dlouhou dobu ale byla poptávka po bateriích i po surovinách pro jejich výrobu imunní proti jakýmkoliv globálním makroekonomickým výkyvům. Ke zvratu došlo v roce 2023. Změny na trhu způsobily snížení poptávky po lithiu a cena lithia klesla až o 80 % (Bronwyn Allen, 2024).

Přestože v průběhu letošního března došlo k mírnému oživení, ceny lithných produktů zůstávají hluboko pod maximy z přelomu let 2022 a 2023 a pohybují se na nejnižších úrovních od srpna 2021. Také pro rok 2024 prognózy předpokládají trvalou slabou poptávku a, přestože může dojít k mírnému oživení cen ve 2.čtvrtletí 2024, lze očekávat, že do konce roku pak budou ceny lithia obecně klesat (Fastmarkets, 2024).

Kvůli kolísavé dynamice trhu a špatné predikovatelnosti je otázkou, zda nové projekty těžby lithia, především ty s vysokými investičními a provozními náklady, jsou udržitelné a neskončí ekonomickým fiaskem. Podle prognóz bude trh a ceny lithia totiž i nadále ovlivňovat přebytek lithia na trhu, slabá poptávka po elektromobilech (EVs) a dostatečné zásoby vozidel.

Lithium hydroxide and lithium carbonate prices have fallen more than 80% throughout 2023 and into 2024
February 2023 - February 2024

Source: [Fastmarkets](#)

Jak šel čas...

V minulosti zaznamenal trh s lithiem nevídaný boom. S optimistickými výhledy na rozvoj elektromobility vzrostla i poptávka po bateriích, a tedy i poptávka po lithiu. Na nárůst poptávky po lithiu zareagovala řada

těžařských firem i následný zpracovatelský řetězec novými projekty a nárůstem výrobních kapacit. Díky rozšiřování dosavadní těžby a spuštěním nových projektů došlo v roce 2022 k výraznému nárůstu nabídky lithia na trhu, která způsobila, že se trh v roce 2023 přehoupl z hladu po lithiu do přebytku. V důsledku tržních změn jsme ještě v roce 2023 byli svědky na jedné straně navýšení výrobních kapacit etablovaných těžebních společností a na druhé straně výrazné omezení těžby s vyššími náklady, pozastavení nových projektů a přijetí úsporných opatření s cílem snížit provozní náklady.

Nízká poptávka po elektromobilech jako hlavní hnací síla trhu lithia

V roce 2022 umožnili čínské vládní pobídky rozvoj výroby elektromobilů (EVs) a zvýšení poptávky ze strany spotřebitelů. Podobně i v USA a EU došlo k navýšení výroby elektromobilů a rozvoji jejich dodavatelských řetězců včetně těžby a zpracování lithia. Nicméně již rok 2023 ukázal, že prodeje elektromobilů sice zůstávají stále poměrně silné, ale jejich meziroční zvýšení neodpovídá optimistickým plánům jejich výrobců a tržním odhadům. Důvodem je především malý zájem o elektromobily a jejich vlažné přijetí od zákazníků na trzích v USA, EU a Číně.

Nadměrná kapacita výroby elektromobilů zvýšila zásoby vozidel nejen u samotných výrobců, ale také zásoby u jejich dodavatelů, což vedlo ke snížení poptávky v celém dodavatelském řetězci. Snížení poptávky po lithiu spolu s navýšením těžebních kapacit u stávajících hráčů a malou poptávkou po elektromobilech na trhu to vedlo k bezprecedentnímu tlaku na cenu.

Pro rok 2024 je sice prognózován nárůst prodeje elektromobilů, nicméně to bude nárůst výrazně nižší než v předchozím roce a je již dnes patrné, že i v letošním roce prodeje zaostávají za očekáváním (Fastmarkets, 2024). Vliv na nižší poptávku má také omezení financování nových projektů pro elektromobilitu ze strany vlád.

Kromě toho nelze přehlížet ani vývoje nových bateriových technologií. Australské federální ministerstvo průmyslu předpokládá posun k alternativním technologiím výroby baterií, které mohou již od roku 2026 snížit závislost na lithium-iontových bateriích a způsobit pokles ceny lithia. Již dnes jsou známe technologie výroby baterií, které umožní snížit spotřebu lithia a ostatních hůře dostupných surovin při současném zachování výkonu a vlastností baterie (např. sodíkové baterie). Na obzoru jsou také nové technologie, které

slibují vyšší efektivitu těžby lithia ze současných zdrojů. Například společnost EnergyX vyvíjí technologii, která by mohla zvýšit výtěžnost lithia až o 300 % (Yahoo Finance), což představuje udržitelnou alternativu k rozšiřování těžebních lokalit. Zároveň nelze zapomenout na plány mnoha států na spuštění systému recyklace a znovupoužití surovin mimo jiné i pro výrobu baterií.

Výhled do letošního roku

Odhady expertů hovoří o tom, že přebytky lithia na trhu z loňského roku uspokojí poptávku i v letošním roce. Nenaplnila se původní očekávání, že do konce prvního čtvrtletí poptávka i ceny výrazně vzrostou. Navíc experti předpovídají, že nabídka lithia se do konce roku zvýší o 30 procent (Fastmarkets, 2024), takže lze předpokládat, že nastolený trend bude pokračovat i nadále.

Saturovaná poptávka a nízké ceny lithia mají i v letošním roce vliv na přehodnocení plánů na těžbu lithia, především tam, kde jde o těžbu s vyššími investičními a provozními náklady. Některé společnosti již oznámili snížení investic do nových lithiových projektů nebo jejich pozastavení, případně opatření na snížení nákladů na těžbu (např. společnosti Albemarle a Liontown Reosurces).

Pro další rozvoj nízkonákladových metod těžby lithia hovoří i stav v dodavatelsko-odběratelských vztazích a situace v oblasti nových a podporovaných projektů. Mezi největší producenty lithia patří Austrálie, Chile a Čína, které tvoří více než 90 % nabídky lithia (zdroj: International Energy Agency, IEA). Největším zpracovatelem vytěženého lithia a největším výrobcem Li-ion baterií je Čína. Podle situace na trhu a sjednaných kontraktů (mj. australských těžařů spodumenu s čínskými odběrateli a následně s koncovými uživateli hydroxidu lithného v bateriové kvalitě) se zdá, že hlavní slovo na trhu budou mít nízkonákladoví výrobci. Březnovou novinkou byl také závazek americké vlády poskytnout vysokou půjčku společnosti Lithium Americas na projekt Thacker Pass v lokalitě v Nevadě, která je považována za největší naleziště lithia v severní Americe. Chile informovalo o svých plánech zvýšit produkci lithia v solných pláních Atacama a Maricunga a celkově podpořit a podílet se na projektech těžby lithia. Zmiňovány v investorských kruzích jsou také projekty v Africe (konkrétně v Zimbabwe a Namibii), za kterými stojí často čínští investoři. Stojí za zmínku, že mnoho podobných projektů těžby z rudy však není rentabilní při současné nízké ceně lithia (jde o africké projekty, ale např. i těžbu lepidolitu v Číně). Jak okomentoval v únoru Paul Graves, prezident a generální ředitel americké společnosti Arcadium Lithium: „velmi málo projektů těžby a zpracování lithia dává při současných tržních cenách ekonomický smysl...“(The Business Line, 2024). Podobně některé australské doly na lithium omezují těžbu nebo vytváří zásoby, které plánují prodat, jakmile se ceny lithia zvýší (IGO – Greenbushes, Core Lithium).

Lithium supply/demand

Tonnes LCE

	2021	2022	2023f	2024f
Available production	568,400.00	719,600.00	937,700.00	1,510,000.00
Apparent demand*	566,500.00	764,100.00	923,900.00	1,477,000.00
Balance	1,900.00	-4,450.00	13,800.00	33,000.00

Source: [Fastmarkets](#)

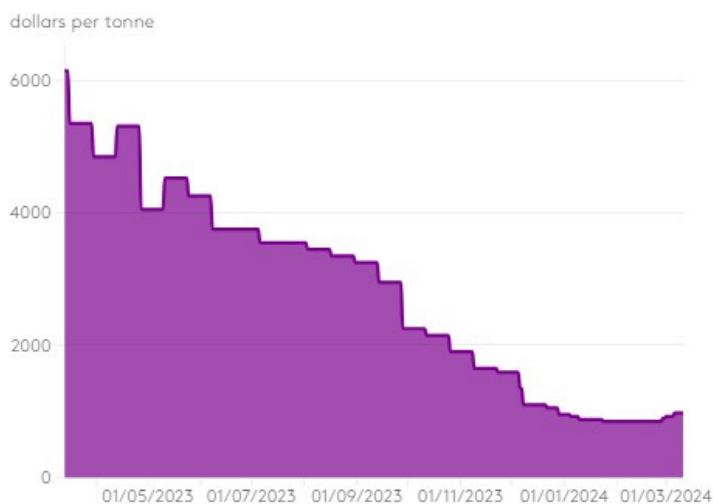
*As downstream capacity expands it needs to build up working stock. Consumption + working stock build = Apparent demand

A co bude dál?

Navzdory dočasnému zvýšení cen lithia zůstává také dlouhodobý výhled růstu trhu pesimistický. Analytici ze společnosti Goldman Sachs, kteří jako první predikovali negativní vývoj, předpokládají další pokles v následujících letech, a to především v souvislosti s přebytkem nabídky lithia na trhu. Společnost S&P Global předpovídá, že ceny lithia mohou v roce 2025 začít vzrůstat pouze tehdy, když se nabídka na trhu sníží (The Business Line, 2024).

The spodumene price has fallen more than 84% since March 2023

March 2023 - March 2024

Source: [Fastmarkets](#), Spodumene min 6% Li2O, spot price, cif China, \$/tonne

Podobně se vyjádřila ve svých prognózách i kancelář hlavního ekonoma Austrálie (Australian Office of the Chief Economist, AOCE), která monitoruje zdroje a mimo jiné i spodumen jako zdroj lithia. Předpovídá, že cena spodumenu v dalších letech sice stoupne oproti roku 2024 (1139 USD) na zhruba 1360 USD, ale následně, v roce 2029 dojde k propadu na 1090 USD (The Business Line, 2024). Cena spodumenu, který je celosvětově hlavním zdrojem lithia, ovlivní i cenu ostatních lithných surovin. Předpověď sice hovoří o mírném zvýšení cen lithia v letech 2024-2025, ale toto zvýšení bude následováno tlakem alternativních bateriových technologií, které mohou již v roce 2026 opět cenu významně snížit (Brownym Allen, 2024). Experti se shodují i na tom, že předpovědi cen lithia vykazují vysokou míru nejistoty.

Shrnutí

Vzhledem k odhadům a předpovědím odborníků se lze obávat, zda postupné mírné oživení ceny lithia dokáže pokrýt ekonomické, environmentální a sociální náklady nových těžebních projektů. Rozšiřování těžby lithia do dalších lokalit, kde je těžba spojena s vysokými investičními a provozními náklady, lze tedy ve světle vývoje trhu vnímat jako ekonomicky nevýhodné a společensky a environmentálně neudržitelné. To se týká i plánované těžby lithia na Cínovci.

Je vhodné zaměřit se na technologický pokrok udržitelnějších alternativ skladování energie, cirkularitu využívaných zdrojů, vyšší efektivitu již probíhající těžby a těžebních aktivit, které mají nižší dopad na přírodu, krajinu a lidi v okolí. Tento přístup je nejen v souladu s udržitelným rozvojem regionu a EU, ale také s ekonomickou obezřetností na měnícím se globálním trh.

Kamila Vitek Derynková
tržní analytik, ESG konzultant
text vznikl pod záštitou spolku CINVALD z.s.

Zdroje:

Georgia Williams: Lithium Market Update: Q1 2024, Review for Investing News Network, 16.4.2024, <https://www.nasdaq.com/articles/lithium-market-forecast:-top-trends-that-will-affect-lithium-in-2024>

Fastmarkets: Battery materials market facing oversupply and macroeconomic headwinds in 2024 | 2024 preview, 22.1.2024, <https://www.fastmarkets.com/insights/battery-materials-market-facing-oversupply-and-macroeconomic-headwinds-in-2024-2024-preview/>

SUBRAMANI RA MANCOMBU: Lithium producers cut output, scaleback expansion as prices plunge, The Business Line, 3.4.2024, <https://www.thehindubusinessline.com/markets/commodities/lithium-producers-cut-output-scaleback-expansion-as-prices-plunge/article68024693.ece>

Bronwyn Allen: Why has the lithium price quietly risen 20% in 2024?, The Motley Fool, 3.4.2024, <https://www.fool.com.au/2024/04/03/why-has-the-lithium-price-quietly-risen-20-in-2024/>

OilPrice.com: The Next Gold Rush: Lithium Surge Creates New Investment Opportunities, 3.4.2024, https://finance.yahoo.com/news/next-gold-rush-lithium-surge-200000940.html?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlMnVbS8&guce_referrer_sig=AQAAALDCU5ZT4jcX3cil6rQC4MLJdLR3mf5ohf_EIN-SJo9Jy65LH8hbjfDaNDzJJmKNb3M5i6zBt482xueC9fICorskzOWQUdBKRcZ2vbD-Ujrrmo9CQRSX6-IbUmao3jSsHlqVGEgcRI3wkEg6GULVA-Bdaw4Rf6w3TWhnCssT2R7U